

ראויים להקרבה, ונחשבים כמליקת חולין, כיון שצריך להביא תורים גדולים ולא קטנים, ובני יונה גדולים שעבר זמנן. לפי שצריך להביא בני יונה קטנים ולא גדולים, מדכתיב "בן יונה" ולא "מן היונה", וכן כתיב "תורים" ולא "בני תורים", ללמד שצריך להביא דווקא תורים גדולים ובני יונה קטנים. (4)

מלך עוף שיבשה גפה, שנתיבש כנף העוף, (5) ושנסמית עינה, שנחסרה

מליקה אלא בציפורן, וגם אין זה שחיטה, שהרי מולק על ידי ראש הסכין וחותרך את השדרה והמפרקת עד שמגיע לסימן ונמצא "מחליד" שזה פסול בשחיטה, (2) או מלך חולין בפנים, ומליקה אינה שייכת בחולין כלל אלא בקדשים, וקדשים בחוץ, או שמלך קדשים בחוץ, ואין מליקה אלא בקדשים בפנים. (3)

ב-פח

ג. מליקה בעופות שאינם ראויים להקרבה:

מלך תורין קטנים שלא הגיע זמנן, ואינם

אלא החילוק הוא דבחולין בעי שחיטה ובקדשים בעי מליקה, ואם כן החסרון בחולין הוא במה שמלך ולא שחט. ועיי"ש עוד שדחה לומר דהפסול הוא משום דהוי חולין בעזרה]

4. תורין ובני יונה הם ב' מיני עוף שונים יעוין מלבי"ם ריש ויקרא], ומקור הדין דבעינן שיהיו תורים גדולים ובני יונה קטנים הוא בחולין כב ב ושם איתא דשניהם פסולים "בתחילת הציהוב", ופי' רש"י כשמתחילין לצהב כנפים שסביב צווארם דאינם כבר קטנים ועדיין אינם גדולים, והראוי להקרבה בתורים הוא "משיזהיבו", ופי' רש"י שיהיו כנפיהם גדולים ואדומין ומזהיבין כזהב, ובני יונה פסולין "משיצהיבו", וכשרים להקרבה רק משיעלעו, דהיינו שיהא דם מצוי בכשרם עד כדי שאם יתלש ממנו כנף יצא ממנו דם, אבל ביום הוולדם של בני יונה הם מאוסים ופסולין.

5. קיי"ל בעוף דפסול להקרבה כשהוא מחוסר אבר, ובמנ"ח מצוה רפ"ו ד' חידש דפסול בהמה במחוסר אבר הוא מטעם שאינה "תמים" מה שאין כן בעוף פסולו נתמעט מדכתיב מן העוף, ולפי"ז אם נולד העוף במומו כגון בגף אחת או בלי רגל אינו מום בעוף, וכמו כן מום שאינו גלוי אלא בפנים אף דהוי מום בבהמה כי

2. מלך בסכין. שיטת רש"י היא דאינה מליקה. וכן כתב בחולין כ א "ובכלי לא מיקריא מליקה דלא אשכחן בכלי דמיקריא מליקה". וברשב"א בחולין שם נחלק על רש"י, והוכיח מלשון הסוגיא שם דאף בסכין יש שם מליקה אף שמליקה פסולה היא. והגרי"ז בספרו [עמ' מ"ו] ביאר חילוק יסודי בין מליקה לקמיצה, דקמיצה היא עבודת יד ולא עבודת כלי, מה שאין כן מליקה, מצינו בסוגיא דחולין להכשירה אפילו אם נעשתה על ידי שן, דהיינו שאינה עבודת יד, אלא שאע"פ שאינה עבודת יד יש בה דינים של ימין וכו' אבל מליקה שלא בציפורן כגון על ידי סכין אין בה חסרון מצד דיני הכשר עבודה אלא שאינה נקראת כלל מליקה. ונפק"מ בדבר דאפילו לפי המבואר להלן סט א שמליקה באוויזין ותרגולין של חולין מועילה אליבא דר"מ לטהר אותם מטומאת נבילה, שם גם כן בעי מליקה בעצמו ולא על ידי כלי, אע"פ שאין זה שייך שם לדיני העבודה, אלא מצד שם מליקה.

3. כתב רש"י שהחידוש הוא, אע"פ שאין בפנים שחיטה לעוף.

ובכתבי הגרי"ז הקשה עליו דלכאורה אין בעוף חולין דין שלא יהא בפנים אלא בחוץ,